

שטח אש בקיבוצים

מאות אירועים ביטחוניים, ובכלל זה אזעקות אין-ספור, נפילות ופגיעות, ליוו את הקיבוצים ברחבי הארץ לפני ואחרי ההודעה על הפסקת האש וביטולה • דוח משטחי האש הקיבוציים (שהלכו והתרחבו)

בית בקיבוץ שספג גביעה ישירה. הרס רב ונזקים גדולים | צילום: אבי רוקח

נחמן גלבוט

החלטת הקבינט על הפסקת האש ביום השמיני של מבצע "צוק איתן" (15.7, יום סגירת הגליון לדפוס) -

הגיעה אל חברי הקיבוצים בעוטף-עזה לאחר לילה נוסף של אזעקות ונפילות שנמשכו גם לאחר השעה תשע, שבה הודיעה ממשלת ישראל על עצירת הירי.

המועצה האזורית אשכול ספגה בסבב הנו"כחי את מספר הנפילות הרב ביותר, שחלקן פגעו בתוך היישובים וזרעו הרס רב. 347 רקטות ופצמ"רים נחתו בשטח המועצה מאז תחילת סבב ההסלמה (נכון ליום שלישי השי"בוע), וראש **המועצה** חיים ילין (בארי), נשמע ספקן בהתייחסו להפסקת האש המקרטעת. "אסור לממשלה לאפשר המשך איום של רקטות, ופעילות ממנהרות שעדיין לא נוטרלו ומסכנות את תושבי אשכול. אין תושב שלא היה רוצה שהלחימה תיפסק, אבל הפסקת אש צריכה להתבצע אך ורק במצב שאנחנו יודעים שלא נצטרך להתמודד בעוד שנה וחצי עם הסלמה נוספת. כרגע נראה שאנחנו עדיין לא שם".

התמודדות וסיוע

עמיתו של ילין, ראש המועצה האזורית שער-הנגב אלון שוסטר (מפלסים), מוכן לתת קרדיט למהלך הממשלתי, לאחר 110 רקטות ופצמ"רים שנחתו בתחומי **המועצה** במהלך המבצע, וגרמו נזקים לכמה **מבנים**. גם **בשער הנגב** נחתה רקטה זמן קצר לאחר ההכרזה על הפסקת האש, והרסה מחסן באחד הקיבוצים. ברשימת הנזקים כתוצאה מהמבצע מונה שרטר מאות תושבים שנוקדו לתמיכה נפשית, פגיעה בתוצרת חקלאית, בכושר הייצור של מפעלי תעשייה, בשכר העובדים, ועוד. הנו"קים החלו שבוע לפני המבצע, ואחד החששות הוא שהממשלה לא תפצה את העובדים באי-זר, בטענה כי מוסדות החינוך ממוגנים ולא הייתה סיבה להיעדר מהעבודה.

"הבעיה העיקרית שלנו", אומר שוסטר, "היא התובנה שקיבלו התושבים והממשלה, לפיה תושבי חוף הירושן מתפנים מבתיהם בתקופות של הסלמה. זה לגיטימי שבעלי משפחות ידאגו לילדיהם, אבל הדבר מחייב סוג מיוחד של התמודדות וסיוע ממשלתי".

שוסטר מלא שבחים למטה התנועה הקיבוצית שהתגייס לעזרה עם תחילת סבב ההסלמה, ולקיבוצים בכל רחבי הארץ שאירחו ועודדו (ראו כתבה בעמוד 28).

מערכה משם, ועדיין בעוטף-עזה, סופרים **המועצה** האזורית חוף-אשקלון 158 אירועים ביטחוניים מתחילת צוק-איתן, ובהם ניסיון החרידה לזיקים (ראו כתבה בעמוד 8), 98 נפילות בשטחים פתוחים ו-14 פגיעות שגרמו נזק ביישובים, בעיקר בחממות ובמשקים חקלאיים. "החירות המחבלים מהים השפיעה מאוד על האזור שלנו", מספר ראש **המועצה** יאיר פרג'ון. "החרידה עלתה בקרב התושבים".

מיה עמרתך בנושא הפסקת האש? יאיר פרג'ון: "אני חושב שאנחנו לא צריכים לקבל אותה, ושזה יהיה לטובתנו אם גם הח"מאס לא יקבל אותה, משום שלא נוצרו תנאים שישפרו את מצבנו בהשוואה למה שהיה עד עכשיו. אני סבור שצריך להמשיך לכתוש אותם, עד שהם יבקשו הפסקת אש ויסכימו שעזה תהיה מפורזת מטילים".

צפונה משם, במועצה האזורית יואב, חו עשרות אזעקות ועשרות יירוטים מעל שטחי **המועצה**. עשרה מהטילים נחתו שם ושניים

לנתיב"ג. במטה יהודה נכנסו למ"דים כשהי טילים כווננו לירושלים, לבית-שמש ולמורדי עין, וברמת-הנגב התגוננו מפני הטילים שהיו בדרכם לבארי-שבע ולדימונה. למרות זאת, עוטף-עזה היה האזור ששוב ספג את הפגיעות הרבות ביותר.

במטה התנועה הקיבוצית נערכו, כבר עם תחילת ההסלמה הביטחונית, לסייע ולהבטיח תמיכה והזדהות עם קיבוצי עוטף-עזה. "מזכירות התנועה קיימה את ישיבתה הקבועה בקיבוץ ארז", מציין דובר התנועה עופר גוימן, "במטרה לחזק, לתמוך ולהבהיר את עמידתה הברורה של התנועה כולה כגב יציב עבור היישובים והתושבים בעוטף-עזה".

ביום שני האחרון (14.7), עדיין בעיצומו של סבב ההסלמה, יצאו 65 פעילות ופעילים של התנועה הקיבוצית ליום סיור בעוטף-עזה. הם התחלקו לשבעה צוותים וביקרו ביותר משלושים קיבוצים, וכן בחדרי המצב של כל **המועצות** האזוריות. "מטרת הסיור חזרה לקה לשניים", מוסיף גוימן, "אחד - להביע שוב, באופן אישי וברור, את תמיכת התנועה והמטה התנועתי בילדים ובתושבים בדרום. שניים - להמשיך באיסוף מידע על הצרכים המורכבויות והאתגרים שעלו במשך ימי הלחימה. ראשי שבעת הצוותים נאספו בתום היום לסיכום הצרכים שעלו מהחברות והחברים בקיבוצים ומאנשי המועצות האזוריות, והדברים הועברו לחמ"ל להמשך פעילות וקידום פתרונות".

מזכיר התנועה הקיבוצית איתן ברושי ביקר בימי הלחימה פעמים מספר ביישובי הדרום, כולל סיור ארוך ביישובי חוף-אשקלון. "הקיבוצים ויישובי הגרר הם ללא ספק חומת המגן החזקה ביותר שיש למדינת ישראל", אומר ברושי. "כבר שנים עומדים הילדים והמבוגרים באזור זה בהתמודדות קשות עם מציאות שחייבת להיפסק. מטה התנועה הוביל מיומו הראשון של המבצע שיתופי פעולה רבים עם הגורמים הרלוונטיים שמטרתם לסייע, בכל דרך אפשרית, ליישובי הדרום. החמ"ל שפועל כל העת אפשר לאלפי ילדים וחברים לצאת לימי הפגה ומנוחה בקיבוצי הצפון והמרכז שהתנדבו לסייע - כחלק מההכנה שאנחנו תנועה אחת, סולידרית וחזקה. אחרתנו מאפשרת לנו לעמוד במצבים קשים ביותר, ומבחן זה הוא הוכחה ברורה לכך".

צפונה, מצאו עצמם לא-פעם בעיצומה של אזעקה מפני נפילת טילים. כך אירע בראש-הנהרה, שם שהו חברי כרם-שלום, וחוו אזעקות התרעה מפני קטיושות שנורו מלבנון לגליל המערבי. חברי נחל-עוז, שהיו במעגן-מיכאל, שמעו אזעקות מפני טילי החמאס שירוטו בדרכם לחיפה. הקיבוצים **ברמת הגולן** חוו התקפת רקטות מסוריה, והקיבוצים בחבל אילות עמדו מול מטח רקטות, ככל הנראה מסיני, אל עבר העיר אילת והסביבה. אזורים נוספים בארץ, כמו **המועצות** האזוריות גזר וחבל מודיעין, התמודדו עם יירוט הטילים בדרכם

מהם גרמו נזקים ללול ולמבנה נוסף באחד הקיבוצים. ראש המועצה, ד"ר מטי צרפתי הרכבי, מציינת שההסלמה התרחשה כ-70% מבתי התושבים אינם ממוגנים, וכך גם מבני הציבור ומוסדות החינוך. "ובנוסף לזה, הפעילות הכלכלית נפגעה, אנשים לא יכלו לצאת לעבודה כי הילדים נשארו בבית, ואת היישובים ניהלו צוותי החירום, שפעלו בצורה מעוררת הערכה", אומרת צרפתי הרכבי. במערכה הנוכחית, בניגוד למערכות קודמות, היטשטש ההבדל בין חזית לעורף. תושבי הדרום שהתפנו באמצעות החמ"ל התנועתי

פצמ"ר לחדר הילדות

בני משפחה מכפר-עזה נסעו לנופש באילת והתבררו: אין לכם לאן לחזור - בעקבות פגיעה ישירה של פצצת מרגמה בביתם

צלמוס: אבי רוקח | יאיר שגיא

רועי ולינה שוורצמן מקיבוץ כפר-עזה הודיעו בשבוע שעבר לבנותיהם הקטנות אלה ויעל, בנות שלוש וחמש, שנוסעים לנפוש קצת באילת עד יעבור זעם. כמה ימים לאחר מכן, בשעות אחר הצהריים, נשמעה ברחבי הקיבוץ אזעקת "צבע אדום", ואחריה שני פיצוצים עזים. שתי פצצות מרגמה נפלו בקיבוץ. אחת מהן פגעה ישירות בגג חדרן של הילדות.

החדר נהרס לחלוטין. שולחן הכתיבה עם המיחברות לשנת הלימודים הקרובה התמלא רסיסים, חוברות צביעה ובוכות ברכי התמלאו חלקי כסות שהתנפצו לכל עבר. פצצת המרגמה שגרמה

להרס ננעצה ברצפה, בסמוך לאחת המיטות. "זאת לא הפעם הראשונה שבני המשפחה, כמו חברים אחרים מהקיבוץ, עוברים לזמן מה בגלל המצב הביטחוני", סיפר הסבא, רוד. "אני נשארת כאן, שומר על הבית. שמענו את הצבע האדום, רצנו למרחב המוגן ואז שמענו פיצוץ חזק מאוד ואחריו עוד אחד. היה לנו ברור שזה נפל בקיבוץ. כעבור דקות התקשרו להודיע שנפלה מרגמה בבית של הבן שלי. מייד הגעתי למקום וראיתי את ההרס הרב. צלצלתי אליו וסיפרתי לו. זה היה שוק אמיתי. אני מקווה שנוכל לתקן את הנזק בהקדם האפשרי ולחזור לשגרה". תכננו את החופשה כבר יותר מחודש, סיפר האב רועי. "בדיוק כשהתחיל המי"בצע ירדנו לאילת. הספקנו כבר לבקר במצפה התת-ימי ובריף הרולפינים, והייתה חופשה ממש כיפית. באותו בוקר ביקשתי, אם זה אפשרי, להאריך את החופשה, ולא ידעתי שזה הולך להיות אמיתי, שלא יהיה לי לאן לחזור. בערב אבא שלי התקשר והודיע לי שפגע טיל בבית שלנו ושיש נזק רציני".

מתן צורי, ידיעות אחרונות השתתף בהכנת הידיעה: יאיר שגיא